DRUŠTVO ASOCIACIJA

—društvo nevladnih organizacij in posameznikov na področju kulture

PISARNA

Dalmatinova 4, 1000 Ljubljana

SEDEŽ

Metelkova 6, 1000 Ljubljana

+386 (0)1 4341 244

+386 (0)51 773 611

info@asociacija.si

www.asociacija.si

DAVČNA ŠTEVILKA

38450666 (nismo dav. zav.)

MATIČNA ŠTEVILKA

1768875

TRR

SI56 61000 0014575 664

Ministrstvo za kulturo RS

Maistrova ulica 10
1000 Ljubljana

Ljubljana, 9. september 2026

Odziv Društva Asociacija na predlog novele Zakona o Radioteleviziji Slovenija

Društvo Asociacija podaja odziv na predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EVA 2026-3340-0020, ki ga je Ministrstvo za kulturo 26. avgusta 2026 objavilo na portalu e-Demokracija in za posredovanje komentarjev določilo rok do 9. septembra 2026. Predlog obenem navaja, da gradivo pred objavo ni bilo predmet sodelovanja z javnostjo in da pri njegovi pripravi ni sodeloval zunanji strokovnjak ali pravna oseba.[1]

Štirinajstdnevni rok je glede na obseg in institucionalni pomen predlaganih sprememb prekratek za poglobljeno javno razpravo. Resolucija o normativni dejavnosti in Poslovnik Vlade Republike Slovenije kot pravilo določata od 30 do 60 dni za sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov.[2] Ker smo na pomen ustreznih rokov in zgodnjega vključevanja javnosti podrobneje opozorili že v drugih aktualnih odzivih Asociacije, procesnega vidika v nadaljevanju ne obravnavamo posebej.

RTV Slovenija ni le osrednja slovenska javna medijska institucija, temveč je po zakonu javni zavod posebnega kulturnega in nacionalnega pomena. Njena ureditev neposredno vpliva na dostop javnosti do kulturnih, umetniških in izobraževalnih vsebin, na produkcijo slovenskih avdiovizualnih del in sodelovanje neodvisnih producentov, na delovanje glasbenih sestavov RTV Slovenija, na ohranjanje in dostopnost arhivskega gradiva ter na zastopanost kulturnih in drugih civilnodružbenih javnosti pri upravljanju in oblikovanju programskih usmeritev javnega servisa.[3]

Društvo Asociacija je mreža nevladnih organizacij in posameznikov na področju kulture, ki si prizadeva za trajnostne pogoje njihovega profesionalnega delovanja in izboljšanje njihovega sistemskega položaja. Zato se v odzivu osredotočamo predvsem na kulturno poslanstvo RTV Slovenija, zastopanost kulture in civilne družbe v predlaganem Programskem

[1] Ministrstvo za kulturo, Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EVA 2026-3340-0020, objavljeno na portalu e-Demokracija 26. avgusta 2026, zlasti poglavji »Predstavitev sodelovanja javnosti« in »Zunanji strokovnjak oziroma pravna oseba, ki je sodelovala pri pripravi predloga zakona«.

[2] Resolucija o normativni dejavnosti, Uradni list RS, št. 95/09, poglavje »Smernice za sodelovanje s strokovno in z drugimi zainteresiranimi javnostmi«; Poslovnik Vlade Republike Slovenije, 9. člen.

[3] Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1), zlasti 1., 3., 4., 6., 13., 16. in 17. člen, PISRS, neuradno prečiščeno besedilo št. 6.

svetu, odprtost postopkov imenovanja, financiranje glasbene produkcije, dostopnost arhivskega gradiva ter pogoje dela ustvarjalcev in zunanjih sodelavcev. Celovite presoje uredniške avtonomije, delavskega soupravljanja in ustavnopravne dopustnosti predloga pri tem ne prevzemamo. Vendar so razmerja med programskim, poslovodnim in nadzornim odločanjem pomembna tudi za dejansko uresničevanje kulturnega poslanstva javnega medija. Zato pri širšem modelu vodenja in nadzora opozarjamo na tiste minimalne institucionalne varovalke, brez katerih po naši presoji ni mogoče verodostojno govoriti o institucionalno, uredniško in funkcionalno neodvisnem javnem mediju. Pričakujemo namreč, da bodo druge vidike podrobneje presodili medijski strokovnjaki, novinarske organizacije, zaposleni in njihovi predstavniki, narodni skupnosti ter ustavnopravna stroka.

Splošna ocena predloga

Tudi tokratni predlog novele ZRTVS-1 odpira legitimna vprašanja o organizaciji in odgovornosti javnega zavoda. Jasnejšo razmejitev programskih, poslovodnih in nadzornih funkcij lahko uvidimo kot razumen cilj. Smiselna so tudi prizadevanja za preglednejšo odgovornost poslovodstva, večjo javno dostopnost evidence arhivskega gradiva ter zastopanost različnih družbenih področij v programskem organu. Predlagatelj med cilji izrecno navaja učinkovitejše delovanje, večjo odgovornost organov, nadaljnjo depolitizacijo, širšo družbeno zastopanost in okrepitev institucionalne neodvisnosti RTV Slovenija.[4] Nobena od teh usmeritev sama po sebi po naši oceni ni sporna.

Prav tako ne trdimo, da je veljavna štiričlanska uprava edini dopusten poslovodni model. Za presojo predloga ni odločilen naziv poslovodnega organa, temveč jasnost pristojnosti, razmerje med organi, postopki imenovanja in razreševanja ter dejanska porazdelitev moči. Evropski akt o svobodi medijev ne predpisuje enotnega organizacijskega modela, zahteva pa uredniško in funkcionalno neodvisnost javnih medijev, ustrezne varovalke pri imenovanju in razreševanju njihovega vodstva ter pregledno, objektivno, zadostno, trajnostno in predvidljivo financiranje.[5]

Osrednja težava predloga je, da za tako obsežno spremembo ne ponudi dovolj prepričljive stvarne, primerjalne in finančne podlage. Zatrjuje, da veljavna štiričlanska uprava otežuje jasno določanje odgovornosti in zmanjšuje preglednost upravljanja, vendar ne predstavi analize njenega dejanskega delovanja, merljivih pomanjkljivosti ali konkretnih primerov, iz katerih bi bilo mogoče oceniti naravo in obseg zatrjevanih težav. Prav tako ne

[4] Ministrstvo za kulturo, Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija, EVA 2026-3340-0020, zlasti poglavja »Kratek povzetek gradiva«, »Razlogi za sprejetje predloga zakona«, »Cilji« in »Poglavitne rešitve predloga zakona«.

[5] Uredba (EU) 2024/1083 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. aprila 2024 o vzpostavitvi skupnega okvira za medijske storitve na notranjem trgu in spremembi Direktive 2010/13/EU, Evropski akt o svobodi medijev, UL L, 2024/1083, 17. april 2024, 5. člen. Ta zahteva pregledne, odprte, učinkovite in nediskriminatorne postopke imenovanja vodstva na podlagi objektivnih, preglednih, nediskriminatornih in sorazmernih, vnaprej določenih meril; dovolj dolgo trajanje mandatov; predčasno razrešitev le izjemoma, na podlagi vnaprej določenih razlogov, z obrazložitvijo in možnostjo sodnega varstva; ter financiranje na podlagi preglednih in objektivnih, vnaprej določenih meril, ki zagotavlja zadostna, trajnostna in predvidljiva sredstva za izvajanje in razvoj javne službe.

pojasni, zakaj ugotovljenih težav ne bi bilo mogoče odpraviti z manj obsežnimi spremembami. Primerjalni pregled različnih evropskih ureditev pri tem ne vzpostavi jasne povezave med opisanimi modeli, težavami RTV Slovenija in rešitvami, ki jih izbira predlagatelj.[6]

Gradivo je notranje neenotno in s podatki presenetljivo skopo tudi pri presoji finančnih posledic. V uvodnem delu beremo, da podatka ni, pozneje pa, da predpis nima posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva. To zatrjuje, čeprav predlog spreminja organe zavoda, predčasno končuje njihove mandate, vzpostavlja novo nadzorno strukturo ter posega v način določanja proračunskega financiranja narodnostnih programov in glasbene produkcije. Pri tem ne mislimo, da bo novela nujno pomenila dodatne izdatke, zaključimo pa lahko, da Ministrstvo finančnih in organizacijskih posledic ni ustrezno preverilo in izkazalo.[7] Že zato smo lahko do predloga zadržani. Od predlagatelja je pri tako občutljivem posegu namreč povsem upravičeno pričakovati, da temeljite spremembe organizacije osrednjega javnega medija konkretno podpre s podatki, ocenami posledic in jasno argumentacijo za rešitve. Ker tako zakonodajni postopek kot javni servis financira javnost, zahtevo po takšni stopnji skrbnosti ne ocenjujemo kot pretirano.

Predlagatelji, če torej že navajajo lahko tudi legitimne cilje, ne izkažejo dovolj prepričljivo, da jih bodo predlagane rešitve tudi udejanile in da so za to vzpostavili potrebne varovalke. Ocenjemo tako, da pomanjkljivosti predloga ni mogoče odpraviti z nekaj spremembami členov, saj z njimi ne odpravljali zgolj posameznih nedoslednosti ali redakcijskih pomanjkljivosti. Neizdelani so že razlogi za poseg, razmerja med novimi organi in ključna jamstva njihove neodvisnosti in tako predlog še ni dovolj zrela podlaga, da bi lahko zainteresirana javnost odgovorno presojala njegove celotne učinke ali namesto predlagatelja oblikovala manjkajoče dele institucionalnega modela.

Programski svet in pluralnost civilne družbe

Pozdravljamo ohranitev izhodišča, da članov Programskega sveta ne imenujeta neposredno Vlada ali Državni zbor ter da so pri njegovem oblikovanju upoštevana različna področja družbenega življenja. Vendar to ni novost predlagane ureditve.[8]

V društvu si ob tem ne zamišljamo, da je organ, kot je Programski svet RTVS, sploh lahko zasnovan na način, da je popolna reprezentacija slovenske družbe. Prednost veljavne ureditve je drugje: med državo in javnim medijem

---

[6] Ministrstvo za kulturo, *Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija*, EVA 2026-3340-0020, zlasti poglavji »Razlogi za sprejetje predloga zakona« ter »Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih in prilagojenosti predlagane ureditve pravu Evropske unije«.

[7] Prav tam, poglavje »Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva« ter uvodna »Predstavitev ocene finančnih posledic«.

[8] Novela iz leta 2022 je vzpostavila sedemnajstčlanski Svet s šestimi predstavniki zaposlenih in enajstimi predstavniki javnosti. Slednje imenujejo narodni skupnosti ter različna neodvisna, področna in civilnodružbena telesa, praviloma po izvedenem javnem pozivu. Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1), 17. in 17.b člen; Vlada Republike Slovenije, Umik politike iz RTV Slovenija je nujen, 11. julij 2022. Vlada je kot temeljni namen novele navedla institucionalno in programsko avtonomijo RTV Slovenija ter umik neposrednega imenovanja članov Sveta iz Državnega zbora.

vzpostavlja več medsebojno neodvisnih poti imenovanja ter tako zmanjšuje možnost, da bi posamezen politični, institucionalni ali interesni center obvladoval sestavo organa. Model je nedvomno mogoče izboljšati; čeprav je Ustavno sodišče julija 2026 presodilo[9], da veljavna sestava ustreza zahtevama po pluralnosti zastopanja različnih družbenih skupin in neodvisnosti javne radiotelevizije, je vendar prav, da je odmik od že vzpostavljene ureditve prepričljivo utemeljen. Po predlogu zakona pa se deloma vračamo k poimensko določenemu delegatskemu sistemu, katerega legitimnost je odvisna lahko samo od tega, ali izbrani delegati predstavljajo dovolj široka in živa družbena področja, je njihovo reprezentativnost mogoče preveriti ter zakon pojasni, zakaj jim podeljuje trajno javno pristojnost. Brez tega so očitki, da sistem deli privilegije, namesto da bi ščitil pluralnost, upravičeni.

In prav tu nas v društvu predlog ne prepriča. Petnajst predstavnikov javnosti naj bi imenovala mešanica narodnih skupnosti, javnih teles, visokošolskih in raziskovalnih ustanov, zbornic, krovnih organizacij ter posamezna društva. Številne izbrane ustanove nedvomno zasedajo pomembno mesto na področjih njihovega delovanja in v slovenski družbi. In vendar ni jasno, po kakšnem merilu so bile izbrane kot predstavnice širših družbenih področij. Sta institucionalna odličnost ali zgodovinski pomen enakovredna reprezentativnosti področja ali moramo v sedežih javne RTV videti predvsem zakonsko urejeno priznanje za zasluge? V Asociaciji ocenjujemo, da je veljavna ureditev imenovanja, čeravno ne edina mogoča, primernejša od predlagane.

Za Asociacijo je posebej pomembna zastopanost kulture, ustvarjalnosti, avdiovizualnega sektorja in glasbe. Dosedanja stališča društva so pri tem dosledna: zavzemamo se za neodvisen javni medij, kakovostne kulturne programe ter sodelovanje civilnodružbenih organizacij.[10] Po našem mnenju namreč neodvisna kultura v programih RTVS ne sme biti spregledana že zato, ker nima največje ustanove, najdaljše tradicije ali najboljšega dostopa do imenovalca. Prav to je dodaten razlog za ohranitev čim večjega števila odprtih javnih postopkov imenovanja reprezentativnih strokovnjakov in predstavnikov posameznih segmentov družbe ter pomembnih programskih segmentov RTVS, ki jih je treba varovati, in s tem za ohranitev veljavnih zakonodajnih določil v tem delu

Neposredna imenovalna pravica Glasbene matice Ljubljana in prenos

---

[9] [9] Ustavno sodišče Republike Slovenije, odločba št. U-I-479/22 in U-I-228/23 z dne 2. julija 2026, zlasti 66. in 73. točka obrazložitve. Ustavno sodišče je presodilo, da ureditev, po kateri člane Sveta imenujejo zaposleni, nekateri neodvisni državni organi in organizacije civilne družbe, ustreza zahtevama po pluralnosti zastopanja različnih družbenih skupin in neodvisnosti javne radiotelevizije.

[10] Ob imenovanju predstavnikov kulture in avdiovizualnega sektorja leta 2023 smo poudarili, da morata poznati tudi položaj poklicnih nevladnih organizacij, samostojnih ustvarjalcev, neodvisnih producentov in drugih delavcev v neodvisni kulturi. Društvo Asociacija, *Strategija razvoja medijev v Republiki Sloveniji do leta 2024*, 2016; Društvo Asociacija, *Asociacija za več neodvisne kulture tudi na RTV Slovenija*, 22. februar 2023. V slednji objavi je Asociacija poudarila pomen zastopanja poklicnih nevladnih organizacij, samostojnih ustvarjalcev in drugih delavcev v neodvisni kulturi.

imenovanja predstavnikov kulture in avdiovizualnega sektorja z Nacionalnega sveta za kulture tega preizkusa ne prestaneta.[11]

Sestave Programskega sveta naposled ni mogoče presojati ločeno od njegovih pristojnosti. Predlagani svet sicer ohranja pomembne programske naloge in soglasje k imenovanju generalnega direktorja ter statutu, vendar v primerjavi z veljavnim Svetom izgublja sprejem finančnega načrta in letnega poročila, nadzor poslovanja ter neposredno imenovanje in razreševanje poslovodstva[12]. Predlog torej javnosti zagotavlja na videz širše institucionalno predstavništvo prav v organu, ki mu odvzema pomemben del dejanske upravljavske moči. Zato ni dovolj vprašanje, kdo sedi v Programskem svetu. Vprašati se je treba, koga predstavlja, po kakšnem merilu je bil izbran in o čem lahko dejansko odloča. Javnosti ni mogoče v celoti posaditi za mizo s sedemnajstimi stoli. Zakon pa mora zagotoviti vsaj to, da sedežni red ni napisan za vnaprej izbrane goste.

Odprtost postopkov imenovanja

Predlog 17.b člena formalno spreminja le poimenovanje sveta. Veljavna določba od vseh upravičencev za imenovanje predstavnikov javnosti zahteva najmanj petnajstdnevni javni poziv, upoštevanje izkušenj, delovanja in vizije kandidatov ter objavo sklepa o imenovanju. Novi 17. člen pa javni poziv pri nekaterih imenovalcih izrecno ponovi, pri drugih ne. Če 17.b člen še naprej velja za vse, je selektivno ponavljanje nepotrebno in zavajajoče; če ne velja, gre za pomemben vsebinski odmik, ki ga predlog ne pojasni.

Javni poziv sam po sebi tudi ne zagotavlja pluralne izbire. Predlog ne ureja primerjave kandidatov, objave vsebinskih meril, preprečevanja nasprotij interesov ali obsega obrazložitve. Pri področjih z več relevantnimi organizacijami bi lahko odprti postopek vodila pluralno sestavljena področna komisija, ki bi prijave presodila po vnaprej objavljenih merilih. Toda glede na nedodelanost celotnega modela se nam zdi smiselno, da predlagatelj najprej pojasni, katera družbena področja želi zastopati, zakaj je izbral posamezne imenovalce in kako bo zagotovil njihovo odgovornost javnosti.

Upravljanje, nadzor in neodvisnost

Asociacija ne trdi, da je štiričlanska uprava edini dopusten model ali da generalni direktor nujno pomeni politično podreditev. Učinkovitost ni lastnost naziva funkcije, temveč posledica dobro določenih pristojnosti, strokovnega vodstva in delujočih notranjih ravnotežij. Predlog ne dokaže, da bo

---

[11] Glasbena matica je zgodovinsko pomembna kulturna organizacija, vendar ni krovno, voljeno ali drugače izkazano reprezentativno telo celotnega glasbenega področja. Njeno sodobno delovanje je osredotočeno predvsem na klasično vokalno glasbo, koncertno dejavnost, pevsko izobraževanje in glasbeno založništvo, glasbeno področje RTV Slovenija pa je zvrstno, poklicno, produkcijsko in organizacijsko bistveno širše.[1]Zakonsko zagotovljena imenovalna pravica enemu društvu zato ne zagotavlja pluralnosti glasbenega ustvarjanja, ampak privilegira posamezno organizacijo. Podoben razmislek odpira prenos imenovanja predstavnikov kulture in avdiovizualnega sektorja z Nacionalnega sveta za kulturo na Kulturniško zbornico Slovenije.

[12] Ministrstvo za kulturo, *Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Radioteleviziji Slovenija*, EVA 2026-3340-0020, predlagani 16., 20., 22. in 27. člen; Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1), veljavni 16., 22. in 27. člen.

zamenjava kolegijskega organa z eno osebo izboljšala odločanje ali da se odgovornost ne bo spremenila v pretirano koncentracijo moči.

Resnejši pomislek zadeva Nadzorni svet. Šest od sedmih članov formalno imenuje Vlada: tri na predlog ministrstev in tri na predlog z zakonom določenih strokovnih organizacij. Nadzorni svet pa imenuje in razrešuje generalnega direktorja, sprejema statut in finančni načrt ter odloča o ključnih poslovnih aktih. Te pristojnosti očitno vplivajo tudi na organizacijske in materialne pogoje izvajanja programa. Večinske vladne imenovalne pristojnosti zato ni mogoče odpraviti kot tehnično vprašanje korporativnega upravljanja.

Soglasje Programskega sveta k imenovanju generalnega direktorja in statutu je pomembna varovalka, vendar ne nadomesti natančno urejenih postopkov. Predlog ne določa kvalificirane večine za imenovanje in razrešitev generalnega direktorja, javne predstavitve kandidatov, objave njihovih programov ali obsega obrazložitve odločitve. Nekatera vprašanja razrešitve ureja, druga prepušča statutu. Pri tako občutljivi funkciji morajo biti ključne varovalke neodvisnosti določene v zakonu, še posebej ker EMFA zahteva vnaprej določena merila, predhodno seznanitev razreševane osebe in možnost sodnega varstva.

Predlog ne določa niti sklepčnosti in večin Nadzornega sveta, njegove naloge pa odpira z določbo, da opravlja tudi naloge, določene z lastnim poslovnikom ali statutom. Organ si s poslovnikom ne bi smel širiti zakonskih pristojnosti. Ob tem novela izrecno javnost sej ohranja le za Programski svet. Za organ, ki odloča o vodstvu in porabi javnih sredstev, bi morali biti javni najmanj dnevni redi, sklepi, izidi glasovanj in zapisniki, izjeme pa določene ozko in vnaprej.

Odpraviti je treba tudi protislovje med 22. in 27. členom: prvi določa, da generalni direktor finančni načrt predloži Nadzornemu svetu v soglasje in nato Programskemu svetu v sprejem, drugi pa, da finančni načrt sprejme Nadzorni svet. To ni nepomembna redakcijska napaka, saj določa razmerje med programom in njegovimi materialnimi pogoji. Nejasnost je toliko bolj povedna, ker naj bi bila prav jasnejša odgovornost eden glavnih razlogov za novelo.

Predlog zmanjšuje tudi zastopanost zaposlenih v organih s šestih na dva člana in odpravlja delavskega direktorja. Asociacija je v odzivih že opozarjala na položaj zunanjih sodelavcev in nespoštovanje minimalnih plačil na RTV Slovenija, zato zmanjšanja glasu tistih, ki program ustvarjajo, ne more spregledati, temveč zagovarjamo dosledno izvajanje uredbe o minimalnem plačilu zunanjih izvajalcev kulturnih storitev, tudi pri novinarjih, ki ustvarjajo kulturne vsebine, ter vzpostavitev primerljivih minimalnih standardov plačila za samostojne novinarje. Podrobno rešitev naj oblikujejo zaposleni, Svet delavcev in reprezentativni sindikati; predlagatelj pa mora vsaj pojasniti posledice posega in pokazati, da ostajajo učinkoviti mehanizmi sodelovanja pri odločitvah o programu, organizaciji dela in delovnih pogojih.

Kulturno poslanstvo, financiranje in arhiv

Najbolj neposreden poseg na področje, ki ga zastopa Asociacija, je črtanje

zakonsko določene višine proračunskega financiranja glasbene produkcije. Veljavna ureditev določa letni znesek v višini štirih odstotkov RTV-prispevka, zbranega v prejšnjem letu. Predlog ohranja načelno obveznost financiranja dela glasbene produkcije, vendar formulo odstrani, ne da bi določil drug način ugotavljanja potreb ali minimalno stopnjo predvidljivosti.

Argument, da odstotek ni nujno povezan z dejanskimi potrebami in zmanjšuje prožnost, ni brez teže. Sedanja formula ni nedotakljiva. Toda odprava nepopolnega merila brez novega merila ne pomeni financiranja po dejanskih potrebah, temveč prenos odločitve v vsakoletna proračunska pogajanja. Simfonični orkester, Big Band ter Otroški in mladinski pevski zbor RTV Slovenija so trajna kulturna in produkcijska infrastruktura, ne le strošek tekočega programa. Če se formula opusti, jo mora nadomestiti mehanizem, ki izhaja iz ovrednotenega obsega javne službe ter zagotavlja zadostno in večletno predvidljivo financiranje. Tudi tu ne predpisujemo odstotka; zahtevamo pa merilo.

Predlagano izboljšanje arhivske evidence podpiramo. Javno dostopna evidenca lahko poveča raziskovalno, izobraževalno in ustvarjalno uporabo gradiva. Vendar evidenca ni isto kot dostop. Ureditev mora jasno razlikovati med javnostjo metapodatkov, vpogledom v gradivo in njegovo ponovno uporabo ter ustrezno varovati avtorske in sorodne pravice, osebne podatke in druge zakonske omejitve. Javno financirane vsebine naj bodo čim dostopnejše, vendar ne na račun pravic ustvarjalcev.

Sklep

Predlog z dnem uveljavitve zakona končuje mandate Sveta, Finančnega odbora in Uprave. Odločba Ustavnega sodišča iz julija 2026 zakonodajalcu priznava široko polje presoje pri organizaciji javnega medija, vendar ni splošno dovoljenje, da vsaka sprememba modela sama po sebi upraviči predčasno prenehanje mandatov. Presoja je odvisna od cilja, nujnosti in sorazmernosti posega ter od konkretnih varovalk. Prav zato je posebej problematično, da se mandati končujejo na podlagi modela, ki v osrednjih razmerjih še ni notranje dorečen.

Po opravljeni presoji Asociacija predloga v sedanji obliki ne more podpreti. Njegovi cilji so lahko legitimni, vendar besedilo ne ponudi dovolj trdne analize veljavnega modela, dosledne razdelitve pristojnosti, prepričljive utemeljitve imenovalcev, zadostnih varovalk neodvisnosti niti verodostojne ocene finančnih posledic. Posamično popravljanje členov bi pri takšni zasnovi hitro pomenilo, da zainteresirana javnost namesto predlagatelja dokončuje osnovni koncept zakona.

Ministrstvo zato pozivamo, naj predlog umakne, odpravi njegova protislovja in nedorečenosti, pripravi oceno delovanja veljavne ureditve ter po zgodnjem posvetovanju s strokovno in zainteresirano javnostjo oblikuje nov predlog. Ta naj jasno pokaže, kateri problem rešuje, zakaj izbrani model problem rešuje bolje in kako so v njem zavarovani neodvisnost, pluralnost, odgovornost ter stabilni pogoji za izvajanje javnega in kulturnega poslanstva.

Veljavne ureditve s tem ne razglašamo za popolno. Ocenjujemo pa, da je v

primerjavi s predlagano bolj koherentna, njena sestava je širše utemeljena, postopki imenovanja so praviloma bolj odprti, ključna razmerja med organi pa jasnejša. Dokler predlagatelj ne pripravi rešitve, ki bo te standarde najmanj ohranila in svoje izboljšave tudi dokazala, je odgovorneje ohraniti veljavni model, kot sprejeti neizdelanega.

Za dodatna vprašanja in pojasnila smo na voljo.

Lep pozdrav,

Društvo Asociacija